

Súd: Okresný súd Galanta
Spisová značka: 12PPOm/2/2012
Identifikačné číslo súdneho spisu: 2312228942
Dátum vydania rozhodnutia: 30. 05. 2013
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Myrtill Vojteková
ECLI: ECLI:SK:OSGA:2013:2312228942.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Galanta v konaní pred sudkyňou JUDr. Myrtill Vojtekovou vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: S. E., J.. X.X.XXXX, bytom J. XXX, Y.. č. Detský domov v Štúrove, Námestie slobody 13, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch, dieťa rodičov - matky: N. E., rod. V., nar. XX.X.XXXX, G. J. XXX, t. č. na neznámom mieste, v konaní zastúpená: JUDr. Ivana Bartalosová, zamestnankyňa Okresného súdu Dunajská Streda, a otca: S. E., nar. XX.X.XXXX, G.ytom J. XXX, t. č. Š., I. XX, adresa na doručovanie: Š., Z. XX, X. K.. W. M. P., o nariadenie ústavnej starostlivosti maloletého dieťaťa, takto

rozhodol:

Súd nariaďuje ústavnú starostlivosť maloletého S. E., J.ar. X.X.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Detskom domove Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo.

Súd matke ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletého S. E. sumou vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa podľa osobitného zákona počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo.

Súd otcovi ukladá povinnosť prispievať na výživu maloletého S. E. sumou 50,- Eur mesačne, počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15-teho dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova Štúrovo, Námestie slobody 13, Štúrovo.

Súd určuje otcovi, aby v lehote do 1 roka od právoplatnosti rozsudku si upravil svoje rodinné a sociálne pomery tak, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o maloletého S. E., J.. X.X.XXXX.

Žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny v Nových Zámkoch (ďalej ÚPSVaR) sa návrhom doručeným tunajšiemu súdu dňa 6.11.2012 domáhal vydania rozhodnutia, ktorým by súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletého S. E. v Detskom domove Štúrovo, zároveň sa domáhal vydania predbežného opatrenia, ktorým by súd maloletého S. E. dočasne zveril do starostlivosti Detského domova v Štúrove do právoplatného skončenia vo veci samej. Svoj návrh odôvodnil tým, že sa na ÚPSVaR dňa 5.11.2012 dostavila prababka maloletého Mária Horvátha, Katarína Bujková, ktorá uviedla, že zhruba pred rokom matka opustila maloletého, toho času sa zdržiava v zahraničí, maloletého zanechala v jej starostlivosti a od tej doby o syna neprejavila záujem. Otec maloletého, ktorý býva v podnájme v Šali, taktiež neprejavuje záujem o syna. Katarína Bujková bola spolu s maloletým z dôvodu neuhrádzania nájomného dňa

2.11.2012 deložovaná z priestorov bytu jeho novým majiteľom a od tej doby prespávala s maloletým v spoločných priestoroch obytného domu. Nakoľko za danej situácie nezvládala a nedokázala zabezpečiť starostlivosť o maloletého, žiadala, aby bol umiestnený do ústavnej starostlivosti.

Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 12P/142/2010-19 zo dňa 16.9.2010 bol maloletý Mário spolu so svojou sestrou mal. Vivien Horváthovou, nar. 15.12.2007 zverený na základe súdom schválenej rodičovskej dohody do osobnej starostlivosti matky, otec bol zaviazaný prispievať na výživu maloletých detí sumou po 40,- Eur mesačne na každé dieťa. Matka pred rokom opustila obe deti, maloletého Mária si ponechala bez rozhodnutia súdu v starostlivosti jeho prababka, Katarína Bujková, maloletá Vivien je taktiež bez rozhodnutia súdu v starostlivosti starej matky z otcovej strany Anny Horváthovej. Ďalšie spoločné dieťa rodičov Simona Horváthová, nar. 21.1.2011 po nariadení ústavnej starostlivosti (rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 13P/58/2011-25 zo dňa 31.3.2011, právoplatný 12.5.2011), vyslovení osvojiteľnosti (rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 12P/200/2011-26 zo dňa 18.10.2011, právoplatný 13.12.2011) a zverení do spoločnej predosvojiteľskej starostlivosti (rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 13P/228/2011-29 zo dňa 21.12.2011) bude osvojená, keďže vo veci osvojenia je vedené konanie na Okresnom súde Galanta, kde je vytýčený termín pojednávania na deň 8.11.2012

Šetrením ÚPSVaR bolo zistené, že rodičia nemajú záujem o zabezpečenie starostlivosti o maloletého Mária, prababka deložovaním z bytu nemá vytvorené vhodné podmienky pre jeho starostlivosť, s maloletým sa ocitla na ulici, nemá s ním kam ísť, nevie mu zabezpečiť náhradné ubytovanie a v rodine nie je nikto z príbuzných, komu by bolo možné zveriť dieťa do náhradnej osobnej starostlivosti. Ústredie ÚPSVaR určilo zariadenie na umiestnenie maloletého Mária v zariadení Detského domova v Štúrove, kde bol maloletý umiestnený dňa 5.11.2012 o 17.15 hod. .

Okresný súd Galanta uznesením č. k. 12PPOm/2/2015-7 zo dňa 7.11.2012, vykonateľné 7.11.2012 o 10.00 hod., nariadil predbežné opatrenie, ktorým dočasne umiestnil maloletého Mária Horvátha do starostlivosti Detského domova v Štúrove, Námestie slobody 13, Štúrovo.

Vzhľadom na skutočnosť, že napriek vykonanému šetreniu sa súdu nepodarilo zistiť aktuálne miesto pobytu matky maloletého dieťaťa, súd jej v zmysle ust. § 29 ods. 2 O.s.p. ustanovil opatrovníka pre konanie v osobe JUDr. Ivany Bartalosovej, zamestnankyne Okresného súdu v Dunajskej Strede.

Súd v súlade s § 101 ods. 2 O.s.p. prejednal vec v neprítomnosti opatrovníčky matky maloletého, ktorá doručenie predvolania na termín pojednávania mala riadne vykázané, k návrhu sa nevyjadrila, svoju neúčast' neospravedlnila.

Súd vo veci vykonal dokazovanie výsluchom kolízneho opatrovníka, otca, prečítaním sa oboznámil s podstatným obsahom spisu, najmä pripojeným spisom tunajšieho súdu sp. zn. 12P/142/2010, správami a potvrdeniami ohľadne rodičov a maloletého dieťaťa, a zistil nasledovný skutkový a právny stav veci:

Maloletý Mário pochádza z manželstva rodičov. Rozsudkom Okresného súdu Galanta č. k. 12P/142/2010-19 zo dňa 16.9.2010 súd schválil rodičovskú dohodu, na základe ktorej bol maloletý Mário zverený do osobnej starostlivosti matky a otec bol zaviazaný prispievať na jeho výživu sumou 40,- Eur mesačne počnúc dňom právoplatnosti rozsudku vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred k rukám matky maloletého. Uznesením Okresného súdu Galanta bol maloletý na základe predbežného opatrenia dočasne zverený do starostlivosti Detského domova v Štúrove, nakoľko matka maloletého zanechala v starostlivosti prababky maloletého Kataríny Bujkovej, ktorá po deložovaní z bytu nedokázala zabezpečiť starostlivosť o maloletého a nenašli sa ani žiadne osoby v rodine, či príbuzenstve maloletého, ktoré by mohli zabezpečiť starostlivosť o maloletého.

Zo správ Detského domova Štúrovo z 16.11.2012 a 6.5.2013 súd zistil, že maloletý Mário bol prijatý do detského domova dňa 5.11.2012 na základe urgentnej žiadosti o prijatie, nakoľko sa maloletý ocitol na ulici, následne Okresný súd Galanta vydal dňa 7.11.2012 predbežné opatrenie na umiestnenie

maloletého do Detského domova v Štúrove. Dňa 6.11.2012 bol maloletý umiestnený do profesionálnej rodiny, kde je o neho riadne postarané, maloletý si na profesionálnych rodičov zvykol, je zdravý. O maloletom sa informovala stará matka z otcovej strany, zaujímala sa najmä o zdravotný stav dieťaťa, chcela sa s ním stretnúť. Dňa 17.1.2013 kontaktoval detský domov otec dieťaťa, chcel, aby sa jeho syn vrátil k nemu. Tvrdil, že o ničom nevedel, ani o tom, v akej finančnej situácii je jeho svokra.

Zo správy kolízneho opatrovníka z 22.5.2013 súd okrem iného zistil, že dňa 16.5.2013 bolo vykonané šetrenie u otca maloletého, ktorý je ženatý, dobrovoľne nezamestnaný, bez evidencie na úrade práce. Príjem si zabezpečuje príležitostnými brigádami v oblasti stavebníctva, podľa vlastného vyjadrenia si privyrobí cca. 200,- Eur mesačne. Zdržiava sa na adrese Šaľa, Vinohradnícka 67 bez prihlásenia k prechodnému pobytu. Dočasne býva v prístavbe prenajatého rodinného domu, ktorá nehnuteľnosť je ponúkaná na predaj, kde je zabezpečené bývanie len do doby odpredaja nehnuteľnosti, kde žije v spoločnej domácnosti so svojou partnerkou Luciou Kollerovou, ich spoločným synom Fabiánom Horváthom, nar. 13.10.2011 a dvomi maloletými deťmi jeho partnerky, ktorá je poberateľkou rodičovského príspevku, prídavku na tri deti a sirotského dôchodku na dve deti. Otec spolu so svojou partnerkou aktuálne zabezpečuje starostlivosť aj o maloletú Vivien Horváthovú, nar. 15.12.2007, ktorá bola súdom zverená do osobnej starostlivosti matky (rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 12P/142/2010-19 zo dňa 16.9.2010) a donedávna bola bez rozhodnutia súdu v starostlivosti starej matky z otcovej strany Anny Farkašovej, ktorej zdravotný stav sa zhoršil. Otec sa počas návštevy vyjadril, že si je vedomý skutočnosti, že aktuálne nemá vytvorené vhodné podmienky pre zabezpečenie riadnej starostlivosti o maloletého Mária a súhlasil s nariadením ústavnej výchovy s tým, že má záujem o zabezpečovanie osobnej starostlivosti o syna v prípade, že sa mu podarí upraviť svoje rodinné a sociálne pomery do tej miery, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o dieťa. Matka maloletého sa toho času dlhodobo zdržiava v Taliansku na neznámom mieste. Rodičia maloletého sú manželia a okrem maloletého Mária majú ďalšie dve deti Horváthové, Vivien, nar. 15.12.2007 a Simonu, nar. 21.1.2011, ktorá bola osvojená (rozsudok Okresného súdu Galanta č. k. 13P/300/2012-28 zo dňa 8.11.2012, právoplatný 22.11.2012).

Kolízny opatrovník maloletého s poukazom na správy detského domova a správu ÚPSVaR z 22.5.2013 navrhol nariadiť ústavnú starostlivosť maloletého Mária v Detskom domove v Štúrove, nakoľko otec súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti, aktuálne nemá podmienky pre starostlivosť o maloletého, matka maloletého sa nachádza dlhodobo v zahraničí na neznámom mieste a v rodine maloletého sa nenachádzajú žiadne osoby, ktoré by sa vedeli o neho postarať. Maloletý je aktuálne umiestnený v profesionálnej rodine, kde prospieva, aklimatizoval sa, pričom prejavili o neho záujem pestúni, toho času prebiehajú interakcie medzi pestúnmi a dieťaťom. Vzhľadom na to, že otec maloletého vyjadril ochotu prispievať na výživu maloletého sumou 50,- Eur mesačne, kolízny opatrovník navrhol mu určiť vyživovaciu povinnosť v uvedenej výške a na strane matky v zákonnej minimálnej výške z dôvodu, že nie je možné zistiť jej aktuálne pomery a to všetko na účet detského domova.

Otec vypočutý na pojednávaní ako účastník konania s poukazom na obsah oboznámených správ detského domova a kolízneho opatrovníka súhlasil s nariadením ústavnej starostlivosti maloletého Mária, výživné na dieťa navrhol určiť z jeho strany vo výške 50,- Eur mesačne. Uviedol, že má záujem o maloletého, s ktorým chce nadviazať osobný kontakt v detskom domove a chce si upraviť svoje pomery tak, aby mohol prevziať osobnú starostlivosť o maloletého, za týmto účelom žiadal súd o určenie primeranej lehoty.

Podľa § 28 ods. 1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, súčasťou rodičovských práv a povinností sú najmä:
a) sústavná a dôsledná starostlivosť o výchovu, zdravie, výživu a všestranný vývoj maloletého dieťaťa,
b) zastupovanie maloletého dieťaťa, c) správa majetku maloletého dieťaťa.

Podľa § 54 ods. 1, 2, 4 a 5 veta prvá zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, náhradná osobná starostlivosť alebo pestúnska starostlivosť má prednosť pred ústavnou starostlivosťou. Pred nariadením ústavnej starostlivosti je súd povinný vždy skúmať, či maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti. Súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak

výchova maloletého dieťaťa je vážne ohrozená alebo vážne narušená a iné výchovné opatrenia nevedli k náprave alebo ak rodičia nemôžu zabezpečiť osobnú starostlivosť o maloleté dieťa z iných vážnych dôvodov a maloleté dieťa nemožno zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo do pestúnskej starostlivosti. Za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa. Súd môže výnimočne nariadiť ústavnú starostlivosť aj vtedy, ak jej nariadeniu nepredchádzali iné výchovné opatrenia. Výnimočnosť prípadu a neúčelnosť iného výchovného opatrenia musí byť preukázaná. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Podľa § 55 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak súd nariadil ústavnú starostlivosť z dôvodov, ktoré sú na strane rodičov, v rozhodnutí zároveň určí rodičom dieťaťa primeranú lehotu na úpravu ich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohli osobne vykonávať starostlivosť o maloleté dieťa. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote zabezpečia, súd ústavnú starostlivosť zruší. Ak rodičia úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov v určenej lehote nezabezpečia, súd začne aj bez návrhu konanie o zverení dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo konanie o zverení dieťaťa do pestúnskej starostlivosti.

Podľa § 62 ods.1 až 5 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, účinného od 1.4.2005 plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené nepľnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona. Pri určení rozsahu vyživovacej povinnosti súd prihliada na to, ktorý z rodičov a v akej miere sa o dieťa osobne stará. Ak rodičia žijú spolu, prihliadne súd aj na starostlivosť rodičov o domácnosť. Výživné má prednosť pred inými výdavkami rodičov. Pri skúmaní schopností, možností a majetkových pomerov povinného rodiča súd neberie do úvahy výdavky povinného rodiča, ktoré nie je nevyhnutné vynaložiť.

Osobitným zákonom v danom prípade je zákon č. 601/2003 Z. z. (§ 2 písm. c/) o životnom minime a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a v súlade s Opatrením MPSVaR SR č. 181/2012 Z. z. je minimálna výška vyživovacej povinnosti na jedno nezaopatrené nepľnoleté dieťa s účinnosťou od 1.7.2012 suma 26,65 Eur.

Podľa § 75 ods.1, veta prvá a ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, pri určení výživného prihliadne súd na odôvodnené potreby oprávneného, ako aj na schopnosti, možnosti a majetkové pomery povinného. Výživné nemožno priznať, ak by bolo v rozpore s dobrými mravmi; to neplatí, ak ide o výživné pre maloleté dieťa.

Podľa § 76 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, výživné sa platí v pravidelných opakujúcich sa sumách, ktoré sú zročné vždy na mesiac dopredu.

Podľa § 77 ods.1 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, právo na výživné s neprelmčuje. Možno ho však priznať len odo dňa začatia súdneho konania. Výživné pre maloleté dieťa možno priznať najdlhšie na dobu troch rokov spätne odo dňa začatia konania, ak sú na to dôvody hodné osobitného zreteľa.

Podľa § 81 ods. 1, 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannnej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené.

Súd na základe vykonaného dokazovania mal preukázané, že sa maloletý Mário toho času nachádza v starostlivosti Detského domova v Štúrove, kde bol prijatý na základe predbežného opatrenia súdu dňa 5.11.2012 a od 6.11.2012 je umiestnený v profesionálnej rodine, kde riadne prospieva. Matka podľa zistení súdu sa zdržiava dlhodobo na neznámom mieste v Taliansku, otec vzhľadom na svoje sociálne pomery aktuálne nemá vytvorené riadne podmienky pre zabezpečenie starostlivosti o maloletého a šetrením v rodine maloletého sa nenašli osoby, ktoré by vedeli, resp. by boli ochotné prevziať osobnú starostlivosť o maloletého Mária a v danom prípade neprichádza do úvahy ani jeho zverenie do inej formy náhradnej starostlivosti, preto súd nariadil ústavnú starostlivosť maloletého Mária Horvátha v súlade s odporúčaním kolízneho opatrovníka a so súhlasom otca dieťaťa v Detskom domove v Štúrove, nakoľko takéto rozhodnutie si vyžaduje záujem na riadnej výchove maloletého dieťaťa. Súd súčasne vzhľadom na sociálne, rodinné a majetkové pomery rodičov otcovi uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého Mária vo výške 50,- Eur mesačne, s čím otec vyjadril súhlas a matke uložil povinnosť prispievať na výživu maloletého dieťaťa v zákonnej minimálnej výške, nakoľko nebolo možné do dňa rozhodnutia súdu zistiť jej aktuálne zárobkové pomery a možnosti. Súd rodičom uložil povinnosť takto určené výživné poukazovať od právoplatnosti rozhodnutia súdu vždy do 15. dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Detského domova v Štúrove, zároveň na žiadosť otca otcovi určil lehotu do 1 roka od právoplatnosti rozsudku na úpravu svojich rodinných a sociálnych pomerov tak, aby mohol osobne vykonávať starostlivosť o maloletého Mária.

O náhrade trov konania rozhodol súd v zmysle § 146 ods. 1 písm. a) O.s.p., tak že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie zo strany otca a kolízneho opatrovníka maloletého dieťaťa nie je prípustné, keďže účastníci sa svojho práva na podanie odvolania výslovne vzdali po jeho vyhlásení podpisom do zápisnice.

Proti tomuto rozhodnutiu opatrovníčka matky maloletého dieťaťa má právo podať písomne odvolanie do 15 dní od dňa doručenia jeho písomného vyhotovenia prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Trnave.

Odvolanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy.

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha.

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a),

f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda a dôvody odvolania môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na odvolanie.

V prípade, ak povinný dobrovoľne nesplní svoju povinnosť vyplývajúcu mu z právoplatného a vykonateľného súdneho rozhodnutia, môže oprávnený podať návrh na exekúciu podľa osobitného zákona.